

Pultsu soziala mantendu behar da

JUAN MARI ARREGI

Eragile sozialen eta langile mugimenduaren historia, hala nola herriena eta jendarte osoarena, eztaba daezina da, hemen eta mundu osoan: presioaren bidez soilik lortu dira eskubide sozial eta politikoak. Hau da, greba, elkarretaratze, manifestazio eta okupazioen bidez lortu dira, baita zenbaitetan borroka armatua tartean zela ere. Kasu horietan, pultsu politiko eta soziala mantendu da sistema kapitalista, patriarkal eta matxistaren aurrean. Honek etekinak baizik ez ditu nahi eta aldian aldiko gobernua dugu lagun.

Orain mende bat, 65 urteko Langileen Derrigorrezko Erretreta lortu zen; geroago zortzi orduko laneguna eta amatasunagatiko baja; Bizkaiko Meatzaldean etxebizitza duinak eskuratu zituzten eta erosketak ugazabek ezarritako kantinetatik kanpo egin ahal izatea; emakumeek botoa emateko eskubidea irabazi zuten... Gaur, pentsiodunak borrokan ari dira 1.080 euroko gutxieneko pentsio duinaren alde eta automatikoki eguneratua izan dadin. Jubilatze urtea murriztu dadila ere eskatzen dute. Emakumeek, bestalde, berdintasunaren alde dihardute, soldata arrakalari kontra eginez. Helburu horiek lortzeko ez dago etengabeko mobilizazioa beste biderik, pultsu soziala mantentzea.

Testuinguru horretan, salagarria da gobernuen hipokresia, Urkullurenetik hasita. Martxoaren 8an Eusko Legebiltzarrean paratu ziren paparrean txapa moreak zituztela, baina beraiek izan ziren aurrekontuen negoziazioan pobrezia-mugaren azpitik dauden pentsioak osatzeari uko egin ziotenak. Salaketa hori zabal dezakegu euren esku erreforma sozialak egiteko erabakimena duten beste gobernu eta politikariengan. Ez dituzte egiten. Ondorioz, pultsu soziala mantentzeak beharrezkoa izaten jarraitzen du. ●

Venezuela, eszenatoki berrien zain

TESTUA ETA ARGAZKIA | IBAI TREBIÑO

Maduro presidentearen gobernuak egindako akats estrategiko larriak onartuta ere, Mendebaldeko iruditeria kolektiboan bakarrik existitzen den fenomeno gisa ulertu behar da “Juan Guaidó fenomeno”. Fenomenoa baino, AEBen apustua. Hiru astez mobilizatu gabe izan ondoren, Guaidók ordezkatzen duen oposizioa martxan jarri da berriz ere. Horretan mundu osoko komunikabideen rola nabarmendu behar da, biek –oposizioa eta komunikabideak– estrategia bateratua baitute: presidente konstituzionalari zilegitasuna kendu eta plaza batean bere burua hala izendatu zuen pertsona bat “presidente ahalguztiduntzat” aurkeztea mundu osoari. Surrealista dirudi, baina bereziki arduragabea da, jakinda botere politiko eta militarra chavisten esku dagoela. Jakin badakite gainera irtenbide politikoak ez dela helduko chavistak baztertuz.

Oposizioak indarra duela ezin da ukatu, baina Asanbladako presidentek historikoki oposizioak pairatu duen zatiketa irudikatzen du egun, bereziki interbentzio militarra eskatu duten momentutik. Horrek, jendartean –opositoriek barne, noski– gaitzespena eragiten du, “Guaidó fenomeno” pixkanaka hustuz. Bestalde, Guaidóren oposizioak ezin izan du baliatu eta kudeatu “elektrizitatearen krisia” eta egunotan antolatutako mobilizazio txikiak dira horren erakusle.

Guaidóren mezuari erreparatzea interesgarria da. Venezuelako beste politikari guztiek ez bezala, bere diskurtsoak atzeritar batena dirudi, haren hitzek herrialdetik milaka kilometrora idatzitakoak dirudite.

Badirudi egoera aldatu daitekeela eta herrialdearen politika zerotik berrabiatzera doa. AEBek iragarritako “aukera guztiak mahai ganean daudela” tesiaren zirkulua ixtera doa, eszenatoki berriak ekarriz. Ziurrenik aukerarik bortitzenak, edo behintzat oraingo egoera baino bortitzagoak. Balizko eszenatoki horien artean, Kolonbiako mugako egoerak rolik inportanteena jokatu dezake. Azken asteetan, Kolonbiako bake prozesuaren ondorioz desmobilizatutako talde paramilitarrek arazo ugari eragin dute. Bestalde, Kolonbiako talde paramilitar aktiboen infiltrazio saiakerei so egin beharko zaie. Porrot egindako Kolonbiako bake prozesutik irten berri diren gerrilen jarrera –ELN edota FARC– erabakigarria izan daiteke, iraultza bolibartarrentzat ezezik proiektu bolibartar kontinentalarentzat ere. ●